

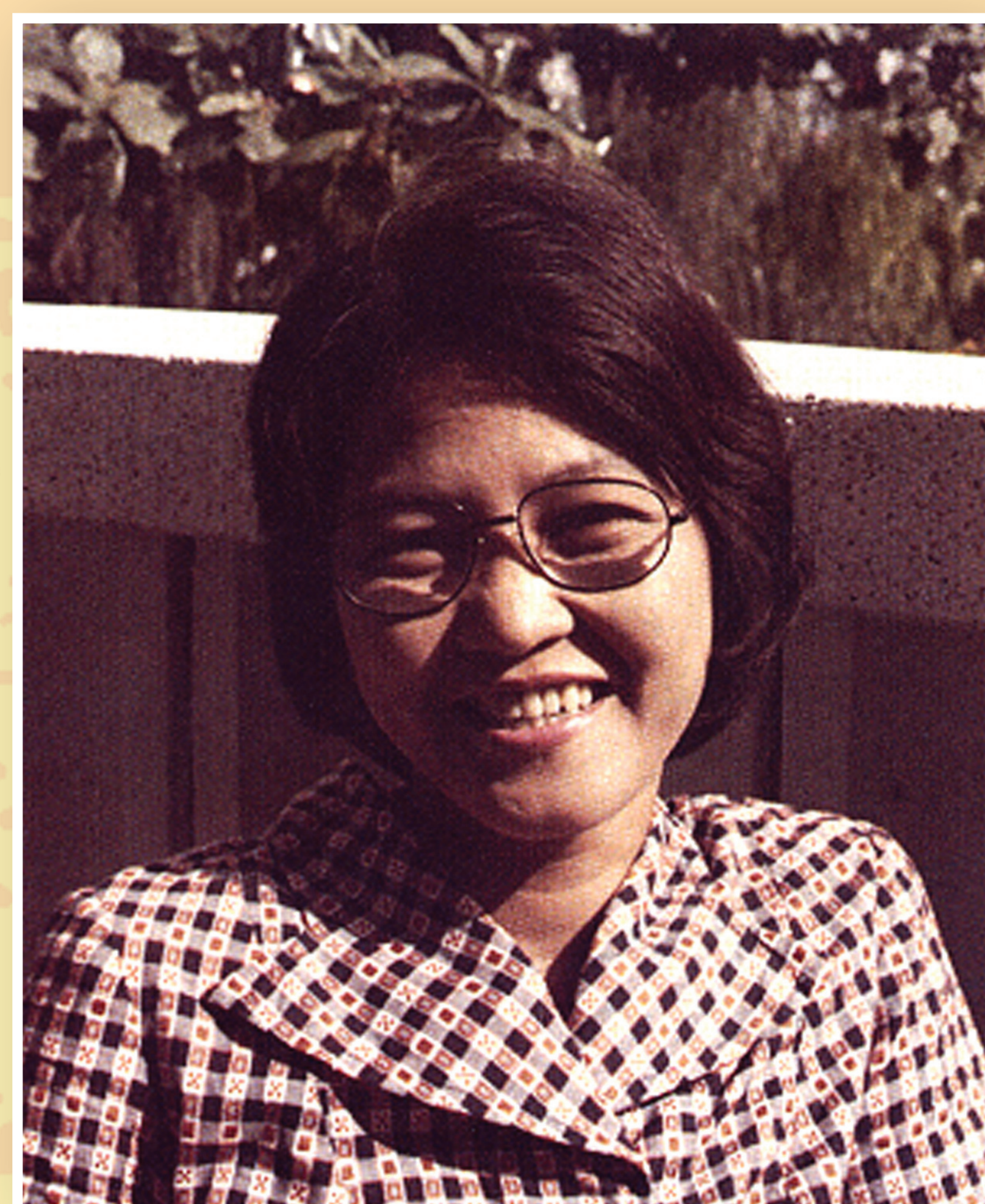

ศาสตราจารย์ คุณหญิงนงเยาว์ ชัยเสรี

ศาสตราจารย์ คุณหญิงนงเยาว์ ชัยเสรี เป็นบุตรคนที่ 2 ของนายหวัง และ นางน้อย อโนทัยวงศ์ เป็นชาวกรุงเทพฯ คุณพ่อเป็นช่างโลหะฝีมือเยี่ยม เป็นผู้ทำกระบี่ของทุกเหล่าทัพ และเครื่องหมายแสดงสังกัดของทางราชการในระดับแนวหน้า เด็กหญิงนงเยาว์เป็นผู้ใฝ่รู้และขยันขันแข็ง คุณแม่มักจะออกปากชมว่า “เขาเก่งเหมือนพ่อ”

การศึกษา

เด็กหญิงนงเยาว์เข้าเรียนที่ โรงเรียนแม้นศรีพิทยา เป็นแห่งแรก แล้วย้ายไปเรียนที่ โรงเรียนราชินี ปากคลองตลาด จนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 จึงมาเข้าโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ขณะเรียนอยู่ที่โรงเรียนราชินีได้รับฉายาว่า “นักเรียนโต๊ะทอง” เนื่องจากที่โรงเรียนนี้จะมีโต๊ะพิเศษตั้งไว้กลางห้องเรียน อยู่แถวหน้าสุด เป็นโต๊ะตัวใหญ่กว่าธรรมดาและมีการแกะสลักลวดลายสวยงาม นักเรียนที่สอบได้ที่ 1 ของห้องจะได้นั่งโต๊ะตัวนี้ เด็กหญิงนงเยาว์ได้นั่งโต๊ะพิเศษนี้บ่อยครั้ง

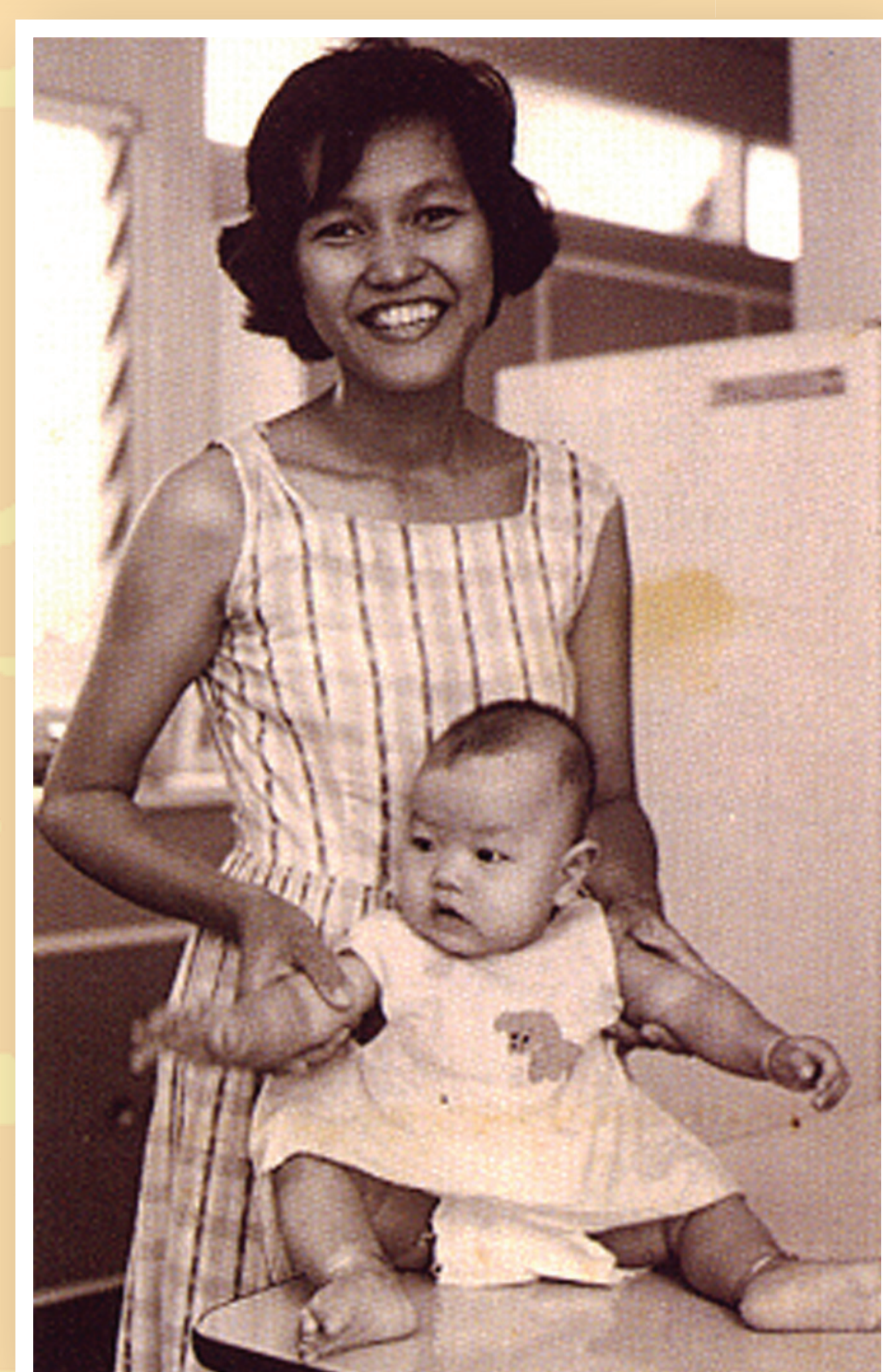
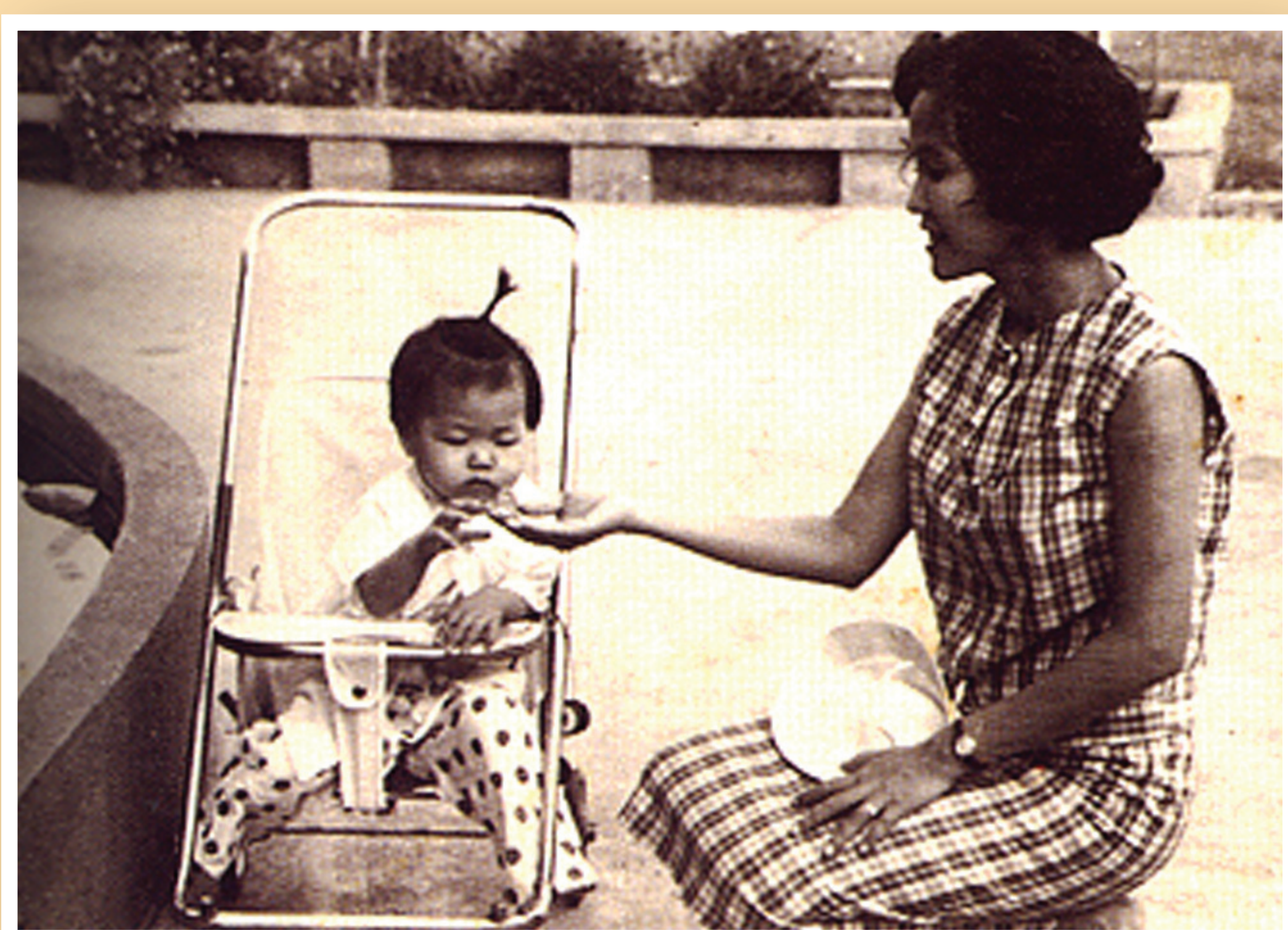
เมื่อจบชั้นมัธยมบริบูรณ์ก็เข้าศึกษาใน คณะพาณิชยศาสตร์ และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. 2495 ซึ่งเป็น ปีแรกที่เปลี่ยนชื่อจาก มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง มาเป็น “มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์” นางสาวนงเยาว์ อโนทัยวงศ์ ตั้งใจแน่วแน่ว่าจะไม่เรียนที่อื่นนอกจากธรรมศาสตร์ซึ่งขณะนั้น เป็นมหาวิทยาลัยเปิดไม่ต้องสอบเข้า ทั้งที่เป็นนักเรียนเรียนดีจะ สอบเข้ามหาวิทยาลัยเก่าแก่ที่สุดของประเทศก็ยอมเข้าได้แน่นอน

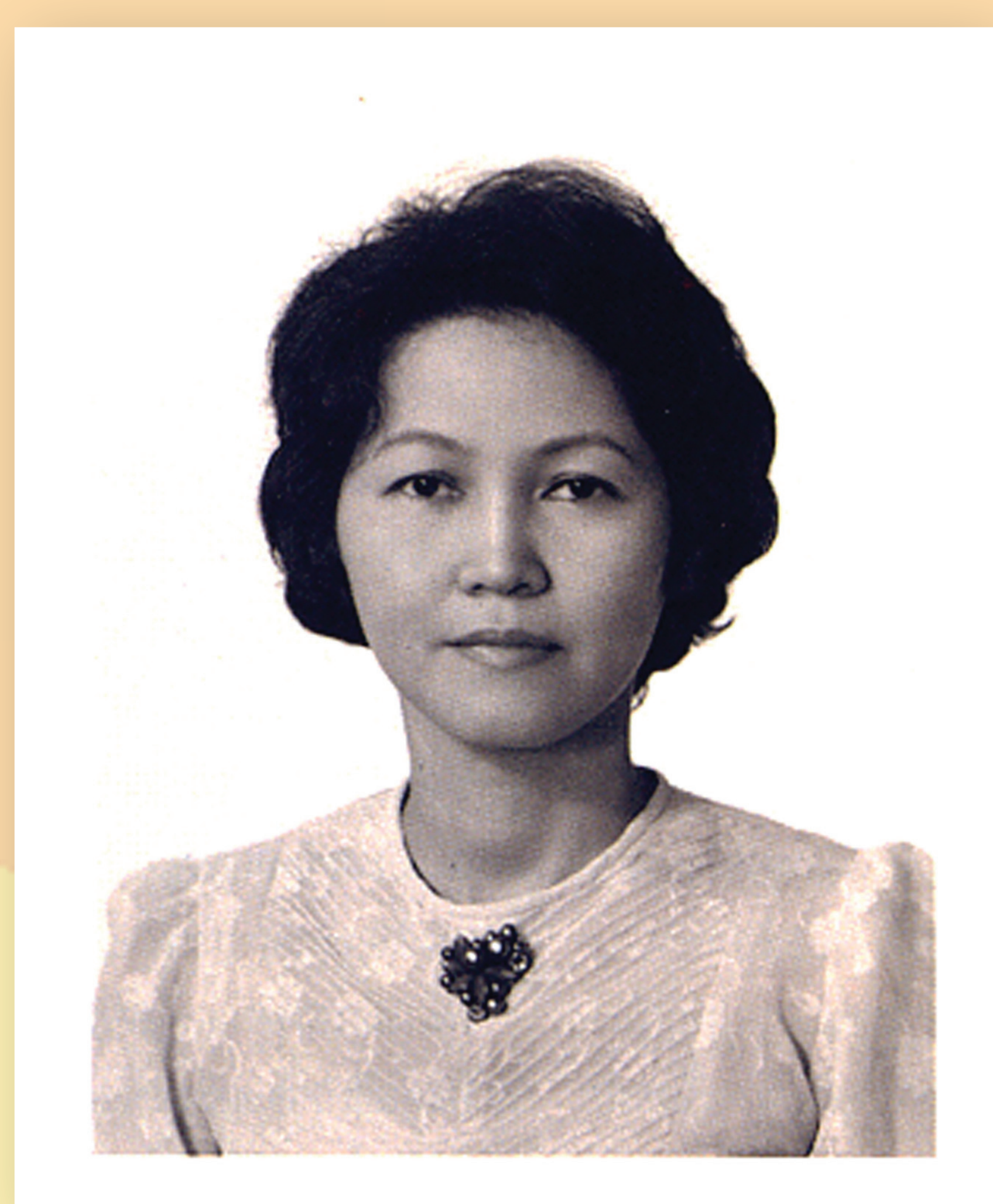
“ที่ธรรมศาสตร์อบอุ่นมาก พอเราเข้าไปวันแรกพวกรุ่นพี่ ก็มาทำความรู้จักทันที แนะนำว่าใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยกันยังไง แต่ไม่ว่าจะเป็นรุ่นพี่-รุ่นน้องก็ถือว่าเหมือนกันหมด เท่ากันหมด”

— นงเยาว์

ความเป็นนักเรียนโต๊ะทองยังติดตามมาถึงการเรียนระดับมหาวิทยาลัยของ นงเยาว์ อโนทัยวงศ์ ในชั้นเรียนจะตั้งใจฟังตั้งใจจด และซักถาม อย่างชนิดตามติด หากมีข้อสงสัยจะต้องตามถามอาจารย์ผู้บรรยายแบบไม่ยอมปล่อย จนการเรียนแบบลุยและบุกถึงตัวนี้เป็นที่เลื่องลือไปทั้งคณะ นอกจากเรียนเก่งแล้วยังไม่หวงวิชาอีกด้วย สมุดจดเล็คเชอร์ของนงเยาว์เป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับเพื่อนๆ เพราะจดได้ละเอียดครบถ้วน เป็นที่นิยมขอยืมลอกขอยืมอ่าน ก่อนสอบก็จัดทำแนวคำถามแจกเพื่อนๆ คอยติวให้เพื่อนและรุ่นน้อง จนมีเพื่อนและรุ่นน้องหลายคนพูดว่าถ้าไม่ได้นงเยาว์คงไม่จบได้เร็วอย่างนี้ นงเยาว์ อโนทัยวงศ์ จบการศึกษาในปี พ.ศ.2499 ได้รับปริญญาพาณิชยศาสตร์บัณฑิต (เกียรตินิยมดีมาก) และได้รับประกาศนียบัตรชั้นสูงทางการบัญชี (เกียรตินิยมดี) ต่อมาได้รับทุนธนาคารโลกไปศึกษาต่อระดับปริญญาโทในปี พ.ศ.2502 ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ณ University of Illinois ได้รับปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต เมื่อเดินทางกลับประเทศไทยได้สมรสกับ อรุณ ชัยเสรี วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิตที่จบการศึกษาจากสถาบันเดียวกันและกลับมา ก่อนแล้ว

ทำงาน

เมื่อจบการศึกษาปริญญาตรีใหม่ๆ อาจารย์นงเยาว์ได้ทำงานเป็นอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แต่สอนอยู่ได้เพียงเทอมเดียวก็ย้ายไปอยู่กับคณะผู้แทนของธนาคารโลกที่มาปรึกษากับรัฐบาลไทยเพื่อจัดตั้งสภาพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ เมื่อสำเร็จปริญญาโทจากต่างประเทศกลับมาก็ได้ทำงานกับสภาพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติอีก จากนั้นจึงโอนมาเป็นอาจารย์ประจำ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ใน พ.ศ. 2507 ระหว่างที่เป็นอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ก็ได้รับตำแหน่งบริหารหลายตำแหน่ง อาทิ หัวหน้าแผนกวิชาพาณิชยศาสตร์ คณบดี รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร และรักษาการอธิการบดีในสมัย 6 ตุลาคม 19 ซึ่งเป็นเวลาที่ธรรมศาสตร์ถูกคุกคามทางการเมืองอย่างหนักถึงขั้นถูกเผาทำลาย

“...อาจารย์คนหนึ่งถูกภัย 6 ตุลา จนไม่กล้าทำอะไร และ
ต้องการที่เดินทางไปมหาวิทยาลัยต่างประเทศ การลาของอาจารย์
ผู้นั้นมีปัญหา และไม่มีใครอยากเข้ามาเป็นธุระให้กับคนแพ้
อาจารย์นงเยาว์ก็กล้าที่จะดำเนินเรื่องให้ ทั้งยังเป็นผู้ชี้แจงให้จน
บุคคลนั้นได้รับอนุมัติให้ออกไปต่างประเทศได้...”

— นรนิติ เศรษฐบุตร

ศาสตราจารย์ คุณหญิงนงเยาว์ ชัยเสรี :
จากนักศึกษาหญิง—สู่นายกสภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อธิการบดีหญิงคนแรก

พ.ศ. 2525 อาจารย์นงเยาว์ ชัยเสรี ได้รับตำแหน่งอธิการบดีหญิงคนแรกของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และของประเทศไทย ปีนั้นเป็นปีที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีอายุครบกึ่งศตวรรษพอดี จึงถือเป็นวาระอันดีที่จะได้ระดมกำลังเร่งพัฒนามหาวิทยาลัย และด้วยการบริหารงานที่ละเอียดรอบคอบ สุขุม ทุ่มเททั้งกำลังความรู้ ความสามารถ และกำลังกายตลอดเวลา 6 ปีในตำแหน่งนี้ อาจารย์นงเยาว์ก็ได้สร้างผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อธรรมศาสตร์ไว้มากมาย ผู้ที่เคยทำงานกับอาจารย์นงเยาว์ต่างก็พากันสงสัยว่าอาจารย์เอาแรงจากไหนมาทำงานทุกวัน เสาร์-อาทิตย์ก็แทบจะไม่หยุด ทำทั้งที่ในกรุงเทพ ต่างจังหวัด และไปต่างประเทศ วันหนึ่งมี 24 ชั่วโมง และปีหนึ่งมี 365 วัน อาจารย์นงเยาว์อุทิศตนให้แก่ธรรมศาสตร์มากกว่านั้น

“นอกบ้านคุณแม่อาจจะทำ
หน้าที่การงานมากมาย แต่ใน
บ้านคุณแม่เป็นแม่ได้อย่าง
แนบเนียนซึ่งทำให้ลูกๆ ลืมได้
สนิทใจว่านอกจากเป็นแม่แล้ว
คุณแม่ยังเป็นอย่างอื่นๆ อีกด้วย
ครั้งหนึ่งคุณแม่พยายามอธิบาย
วิชาเศรษฐศาสตร์ที่ลูกเรียน
ไม่เข้าใจ ส่วนลูกก็คิดว่าทำไมแม่
ถึงมาเข้าใจวิชาที่เราเรียน มานึก

ได้ว่าแม่เป็นอาจารย์คณะพาณิชยศาสตร์ก็น่าสนใจไปแล้วตั้งนาน

สาเหตุที่เป็นอย่างนี้ก็เพราะคุณแม่มีความสามารถพิเศษคือ
เมื่ออยู่กับครอบครัวจะปิดประตูที่ทำงานได้อย่างสนิท ถึงแม้
คุณแม่จะทำงานหนักมากเสียจนบางครั้งลูกอยากประชด
ด้วยการนัดแม่กินข้าวผ่านเลขาเสียให้รู้แล้วรู้รอดไป แต่เมื่อ
กลับบ้านคุณแม่จะทำงานจริงจังก็ต่อเมื่อชาวบ้านชวนนอนกัน
หมดแล้ว ส่วนเวลาที่เหลือก็ดูละครโทรทัศน์ อ่านหนังสือตั้งแต่
ธรรมะไปจนถึงแย่งลูกๆ อ่านการ์ตูน ด้วยเหตุผลที่ว่าแม่อ่าน
เร็วกว่าแม่ต้องอ่านก่อน”

— ลูกชาย

อาจารย์นงเยาว์เป็นผู้ที่สามารถมองเห็นโอกาสและสามารถใช้โอกาสนั้นให้เกิดประโยชน์มากที่สุด เมื่อมารับตำแหน่งอธิการบดีเมื่อธรรมศาสตร์กำลังจะมีอายุครบ 50 ปี ก็ถือโอกาสใช้การฉลองกึ่งศตวรรษนี้จุดประกายรักสถาบันในศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบันทั้งในกรุงเทพ ต่างจังหวัด และต่างประเทศให้มาช่วยกันพัฒนามหาวิทยาลัยในรูปแบบต่างๆ มีการหาทุนทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการขายช่อยุงทองช่อละ 10 บาท จัดตั้งกองทุนธรรมศาสตร์ 50 ปี ทุนสร้างห้องพักผู้ป่วย ทุนซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์ และการขอเข้าพบผู้มีอุปการคุณโดยตรงเพื่อขอการสนับสนุน จนทำให้ได้รับบริจาคจากมูลนิธิ ม.ร.ว. สุวพรรณ สนิทวงศ์ 43 ล้านบาทเพื่อสร้างตึกผู้ป่วยนอกให้กับโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ

โครงการขยายการเรียนการสอนให้ครอบคลุมสายวิทยาศาสตร์และเปิดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เพิ่มที่รังสิตซึ่งศาสตราจารย์ ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ได้เสนอต่อทบวงมหาวิทยาลัยเพื่อบรรจุในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2520-2524 ก็เป็นจริงขึ้นมาได้จากการผลักดันของอาจารย์นงเยาว์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ทำการก่อสร้างและเปิดทำการเมื่อ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2529 มีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเปิดสอนเป็นคณะแรก

คนดีศรีธรรมศาสตร์

ด้วยผลงานที่โดดเด่นมากมาย อาจารย์นงเยาว์จึงได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จตุตถจุลจอมเกล้า และ ตติยจุลจอมเกล้า ได้รับคัดเลือกเป็น “สตรีวิชาชีพตัวอย่าง” จากสมาพันธ์สตรีนักธุรกิจแห่งประเทศไทย ได้รับเลือกเป็น “ผู้บริหารราชการดีเด่น” จากสมาคมข้าราชการพลเรือน ได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ได้รับเลือกเป็นนายกสมาคมนักบัญชี และผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย

ความสำเร็จในผลงานของอาจารย์นงเยาว์ มิได้เป็นที่รู้จัก และยอมรับเฉพาะในประเทศไทยเท่านั้น แต่ได้รับความชื่นชมอย่างกว้างขวางในต่างประเทศด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศญี่ปุ่นที่มีความสัมพันธ์กับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์อย่างเหนียวแน่นโดยการเดินทางติดต่อสานสัมพันธ์ของอาจารย์นงเยาว์ จนรัฐบาลญี่ปุ่นได้มอบเครื่องอิสริยาภรณ์ญี่ปุ่นให้ รวมทั้งมหาวิทยาลัย Chuo University ก็ได้มอบปริญญา พาณิชยศาสตร์ ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ให้ นับว่าศาสตราจารย์ คุณหญิงนงเยาว์ ชัยเสรีเป็นชาวธรรมศาสตร์ที่สร้างเกียรติภูมิประดับไว้ให้แก่มหาวิทยาลัยอย่างน่าภาคภูมิใจอีกคนหนึ่ง

“ผมได้เห็นกิจกรรมที่ท่าน (คุณหญิงนงเยาว์) ปฏิบัติให้
มูลนิธิ (เพื่อโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ) ก็มีความ
ประทับใจ เพราะไม่นึกว่าอาจารย์ผู้หญิงตัวเล็กๆ คนหนึ่ง จะมี
ความคิดความอ่านกว้างขวางและขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติ
การกุศลด้วยความตั้งใจจริงเช่นนี้”

ศาสตราจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์

“ท่านศาสตราจารย์คุณหญิงนงเยาว์ ชัยเสรี เป็นผู้ที่ได้
อุทิศตนเพื่อมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์อย่างน่าชื่นชมยิ่ง ท่านมี
ความผูกพันกับมหาวิทยาลัยแห่งนี้ตั้งแต่เป็นนักศึกษาคณะ
พาณิชยศาสตร์และการบัญชี อาจารย์ คณบดี อธิการบดี ผลงาน
ในระหว่างที่ท่านดำรงตำแหน่งอธิการบดีที่เห็นได้เด่นชัด คือ
การก่อตั้งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่ศูนย์รังสิต โรงพยาบาล
ธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ และมูลนิธิเพื่อโรงพยาบาล
ธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ”

นายชวน หลีกภัย

“ท่านศาสตราจารย์คุณหญิงนงเยาว์ ชัยเสรี เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ มีความจริงใจ และมีความเสมอต้นเสมอปลายกับบุคคลทุกระดับ เป็นที่รักใคร่นับถือจากคณาจารย์และนักศึกษาตลอดจนวงการทั่วไป ตลอดชีวิตของท่าน ศาสตราจารย์คุณหญิงนงเยาว์ ชัยเสรี ประกอบแต่คุณงามความดี ได้ประกอบกิจการมอันเป็นคุณูปการแก่มหาวิทยาลัยและสังคมส่วนรวมเป็นอย่างยิ่ง”

ศาสตราจารย์มารุต บุณนาค

“โดยส่วนตัวเท่าที่ได้พบปะกันหลายครั้ง ดิฉันมีความประทับใจในความเป็นกุลสตรีของคุณหญิง ที่มีรรยาทนั้มนวลอ่อนโยน มีความสามารถสูง ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มแข็งอดทนจนได้รับเลือกเป็นอธิการบดี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ถึง 2 ครั้ง และต่อมาได้รับเลือกเป็นนายกสภามหาวิทยาลัยและยกย่องเป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณ”

ท่านผู้หญิงพูนศุข พนมยงค์

“ความสำเร็จในหน้าที่การงานของศาสตราจารย์คุณหญิงนงเยาว์ ชัยเสรี ก็คือ ในด้านของการบริหาร ดังจะเห็นได้จากตำแหน่งต่างๆ ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่ท่านได้รับ และจะเห็นได้จากตำแหน่งอื่นๆ ที่ท่านดำรงอยู่ เช่น อ.ก.ม.วิสามันญชุตต่างๆ ของทบวงมหาวิทยาลัย วุฒิสมาชิก ที่ปรึกษารัฐมนตรีหลายกระทรวง นายกสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย เป็นต้น จนกระทั่งบางครั้งมีคนขนานนามท่านว่า “สตรีเหล็ก”

ดร.ชาญวิทย์ เกษตรศิริ

